

58

Na temelju članka 36. stavka 1. točke b. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 1/96), donosim

O D L U K U O PROGLAŠENJU ZAKONA O USTANOVAMA

Proglašavam Zakon o ustanovama, koji je donijela Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na sjednici 26. svibnja 1998. godine.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- Ž U P A N -
Broj: Ž-339/98
Široki Brijeg, 29. svibnja 1998.

Župan
Jozo Marić, v.r.

Z A K O N O USTANOVAMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ustanova je pravna osoba čije je osnivanje i ustroj uređen ovim Zakonom.

Ustanova se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja i obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja, športa, tjelesne kulture, tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima i drugih djelatnosti ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti.

Na pravnu osobu koja djelatnost iz stavka 2. ovog članka obavlja radi stjecanja dobiti primjenjuju se propisi o poduzećima.

Zakonom se može propisati da se pojedine djelatnosti iz stavka 2. ovog članka ne mogu obavljati radi stjecanja dobiti.

Članak 2.

Ustanova stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar ustanova.

Ustanova gubi svojstvo pravne osobe brisanjem ustanove iz sudskog registra ustanova.

Članak 3.

Ustanova je samostalna u obavljanju svoje djelatnosti i u poslovanju sukladno zakonu, na zakonu utemeljenom propisu i aktu o osnivanju.

Ustanova obavlja djelatnost radi koje je osnovana

pod uvjetima i na način određen zakonom, na zakonu utemeljenom propisu, aktom o osnivanju, statutom i drugim općim aktima ustanove, te sukladno suvremenim znanstvenim postignućima i pravilima struke.

Članak 4.

Ustanova može u pravnom prometu stjecati prava i preuzimati obveze, može biti vlasnikom pokretnih i nepokretnih stvari, te može biti stranka u postupcima pred sudovima, drugim županijskim tijelima i tijelima s javnim ovlastima.

Članak 5.

Ustanovu može osnovati domaća i strana fizička i pravna osoba, ako za obavljanje određene djelatnosti ili za određene ustanove nije zakonom drukčije određeno.

Članak 6.

Javna ustanova osniva se za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti iz članka 1. stavka 2. ovog zakona, ako je zakonom određeno da se ona obavlja kao javna služba.

Javna ustanova može se osnovati i za obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti koja nije određena kao javna služba, ako se one obavljaju na način i pod uvjetima koji su propisani za javnu službu.

Članak 7.

Javnu ustanovu može osnovati:

1. Županija Zapadnohercegovačka (u daljnjem tekstu: Županija);
2. Županija i općina (u daljnjem tekstu: jedinica uprave i lokalne samouprave) u okviru svog samoupravnog djelokruga, sukladno zakonu;
3. druga fizička i pravna osoba, ako je to zakonom izrijekom dopušteno;
4. jedinica uprave i lokalne samouprave i fizička i pravna osoba, ako je to zakonom izrijekom dopušteno.

Dvije ili više jedinica uprave i lokalne samouprave mogu osnovati javnu ustanovu pod uvjetima iz stavka 1. točke 2. ovog članka.

Članak 8.

Osnivač javne ustanove iz članka 7. stavka 1. točke 2. i 3. i stavka 2. ovog zakona dužan je od ministarstva u čijem je djelokrugu nadzor nad obavljanjem djelatnosti za koju se ustanova osniva, zatražiti ocjenu sukladnosti odluke, sporazuma, odnosno ugovora o osnivanju sa zakonom.

Nadležno ministarstvo dužno je donijeti rješenje o ocjeni sukladnosti odluke, sporazuma, odnosno ugovora o osnivanju ustanove sa zakonom i dostaviti ga osnivaču u roku 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Protiv rješenja kojim se utvrđuje da odluka, sporazum, odnosno ugovor o osnivanju ustanove nije sukladan zakonu, osnivač može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Članak 9.

Ustanova može imati jednu ili više podružnica (odjel, centar i sl.).

Podružnica je ustrojbeno jedinica ustanove za koju je aktom o osnivanju ustanove ili statutom ustanove određeno da obavlja dio djelatnosti ustanove i da sudjeluje u pravnom prometu.

Podružnica nije pravna osoba, te njezinom djelatnošću i poslovanjem prava i obveze stječe ustanova.

Podružnica obavlja djelatnost i posluje pod nazivom ustanove i svojim nazivom, i mora pri tome navesti svoje sjedište i sjedište ustanove.

Podružnica ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Prijavu za upis podružnice podnosi ustanova.

Članak 10.

Zakonom i na temelju zakona donesenom odlukom Vlade Županije (u daljnjem tekstu: Vlada), odnosno zastupničkog tijela jedinica uprave i lokalne samouprave, može se javnoj ustanovi povjeriti da u sklopu djelatnosti radi koje je osnovana, općim aktima uređuje određene odnose, rješava u pojedinačnim upravnim stvarima, obvezama i odgovornosti fizičkih i pravnih osoba, te da obavlja druge javne ovlasti.

Javna ustanova obavlja javne ovlasti iz stavka 1. ovog članka pod uvjetima, na način i u postupku koji je određen zakonom.

Članak 11.

Pravni status zaposlenih u ustanovama, uvjeti za stupanje u službu i ostala pitanja u svezi s njihovim radom uređuju se općim propisima o radu, ako zakonom nije drukčije određeno.

II. OSNIVANJE USTANOVE

Članak 12.

Ustanova se osniva aktom o osnivanju ustanove. Akt o osnivanju ustanove donosi osnivač.

Županija osniva ustanovu zakonom ili uredbom Vlade.

Jedinica uprave i lokalne samouprave osniva ustanovu odlukom svog zastupničkog tijela.

Ako ustanovu osnivaju dvije ili više jedinica uprave i lokalne samouprave, akt o osnivanju donose zainteresirane jedinice u obliku sporazuma, kojim se utvrđuju međusobna prava i obveze sukladno zakonu.

Druge pravne i fizičke osobe ustanovu osnivaju odlukom o osnivanju.

Ako ustanovu osniva više osnivača iz stavka 5. ovog članka, odnosno jedinica uprave i lokalne samouprave i fizička i pravna osoba iz članka 7. stavka 1. točke 4. ovog Zakona, akt o osnivanju ustanove donosi se u obliku ugovora o osnivanju ustanove, kojim se uređuju međusobna prava i obveze osnivača. Osnivači ne mogu ugovorom isključiti ili ograničiti odgovornosti jednog od njih za obveze ustanove.

Članak 13.

Akt o osnivanju ustanove sadrži odredbe o:

1. tvrtki, nazivu, odnosno imenu, te sjedištu, odnosno prebivalištu osnivača;
2. nazivu i sjedištu ustanove;
3. djelatnosti ustanove;
4. tijelima ustanove i o upravljanju ustanovom i vođenju njezinih poslova;
5. izvorima sredstava koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada, te načinu njihovog pribavljanja ili osiguravanja;
6. načinu raspolaganja s dobiti;
7. pokrivanju gubitaka ustanove;
8. ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine ustanove;
9. međusobnim pravima i obvezama osnivača i ustanove;
10. i drugim pitanjima od značenja za rad ustanove.

Ako se ustanova osniva zakonom, pojedina pitanja iz stavka 1. ovog članka mogu se urediti uredbom Vlade, sukladno zakonu.

Članak 14.

U aktu iz članka 9. stavka 2. ovog Zakona u pogledu osnivanja podružnice ustanove navodi se:

1. naziv i sjedište osnivača;
2. predmet i djelatnost ustanove;
3. naziv i sjedište podružnice;
4. predmet djelatnosti podružnice.

Članak 15.

Osnivač ustanove imenuje privremenog ravnatelja ustanove koji je ovlašten pod nadzorom osnivača obaviti pripreme za početak rada ustanove, a posebno pribaviti potrebne dozvole za početak rada, te podnijeti prijavu za upis u sudski registar ustanova.

Osnivač može i sam obaviti pripreme za početak rada ustanove i podnijeti prijavu za upis u sudski registar ustanova.

**III. NAZIV
I SJEDIŠTE USTANOVE**

Članak 16.

Ustanova ima naziv pod kojim obavlja svoju djelatnost, posluje i sudjeluje u pravnom prometu.

Članak 17.

Naziv ustanove mora upućivati na njezinu djelatnost.

Naziv ustanove mora se jasno razlikovati od naziva već registrirane ustanove, a svojim sadržajem ne smije stvarati zabunu glede djelatnosti, identifikacije s drugom ustanovom, pravnom ili fizičkom osobom, a niti vrijeđati prava drugih osoba.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovog članka ustanova koja je u zajednici ustanova iz članka 61. ovog zakona može u svom nazivu upotrebljavati ime te zajednice.

Članak 18.

Naziv ustanove može sadržavati naziv Županije, njezin grb i zastavu samo uz odobrenje Vlade, odnosno nadležnog tijela koje ona ovlasti.

Naziv jedinice lokalne samouprave, te njezin grb i zastava mogu se unijeti u ime ustanove samo uz odobrenje nadležnog tijela jedinice lokalne samouprave.

Naziv ustanove može sadržavati naziv druge države ili međunarodne organizacije, njezin grb, zastavu ili drugi amblem samo na temelju dozvole ministarstva nadležnog za poslove uprave i prethodno pribavljenog pristanka strane države, odnosno međunarodne organizacije.

Članak 19.

U naziv ustanove može se unijeti ime ili dio imena osobe samo uz njezin pristanak, a ako je ta osoba umrla, uz pristanak njezinih nasljednika.

U naziv ustanove može se unijeti ime ili dio imena umrle povijesne ili druge znamenite osobe, samo ako ga se koristi na način kojim se ne vrijeđa dostojanstvo te osobe i uz pristanak nasljednika ako ih ima.

Članak 20.

Nazivu ustanove koja je u stečaju ili u likvidaciji dodaje se oznaka "u stečaju" ili "u likvidaciji", te se tako upisuje u sudski registar ustanova.

Članak 21.

Ustanova može upotrebljavati i skraćeni naziv.

Skraćeni naziv mora sadržavati karakteristični dio naziva ustanove.

Skraćeni naziv upisuje se u sudski registar ustanova.

Članak 22.

Naziv ustanove mora biti na službenom jeziku i latiničnom pismu.

Naziv ustanove može sadržavati pojedine strane riječi, ako su uobičajene u službenom jeziku ili ako se radi o riječima na mrtvom jeziku.

Članak 23.

Ustanova je dužna upotrebljavati naziv i skraćeni naziv u obliku i sadržaju u kojemu je upisan u sudski registar ustanova.

Članak 24.

Na zaštitu naziva ustanove primjenjuju se na odgovarajući način odredbe zakona kojim se uređuje zaštita tvrtke poduzeća.

Naziv ustanove mora se istaknuti na zgradi u kojoj je njezino sjedište, odnosno u kojoj ustanova obavlja djelatnost radi koje je osnovana.

Članak 25.

Sjedište ustanove je mjesto u kojem ustanova obavlja svoju djelatnost.

Ako ustanova obavlja djelatnost u više mjesta, sjedište

ustanove je mjesto u kojem je sjedište poslovnog tijela (ravnatelja).

Sjedište ustanove ne može biti izvan područja Županije.

Članak 26.

Ustanova može promijeniti naziv i sjedište samo odlukom osnivača ustanove.

Promjena sjedišta ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Članak 27.

Na naziv i sjedište podružnice ustanove primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovog zakona o nazivu i sjedištu ustanove.

IV. DJELATNOST USTANOVE

Članak 28.

Djelatnost ustanove određuje se aktom o osnivanju.

Ustanova može promijeniti djelatnost. Odluku o promjeni djelatnosti donosi upravno vijeće ustanove uz prethodnu suglasnost osnivača, ako zakonom ili aktom o osnivanju ustanove nije drukčije određeno.

Članak 29.

Djelatnost ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Pored djelatnosti upisane u sudski registar, ustanova može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti upisane u sudski registar ustanova, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz upisanu djelatnost.

Ako je za neku djelatnost ili dio djelatnosti propisano da se može obavljati samo na temelju dozvole, suglasnosti ili drugog akta nadležnog županijskog tijela, tijela lokalne samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, upis te djelatnosti, odnosno njezina dijela djelatnosti u sudski registar ustanova, provest će se samo na temelju konačnog rješenja o dozvoli ili suglasnosti, odnosno drugog konačnog akta.

Članak 30.

Ustanova može početi obavljati svoju djelatnost tek nakon upisa u sudski registar ustanova i nakon što je od nadležnog organa uprave, organa lokalne samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima pribavila konačno rješenje kojim se utvrđuje da su ispunjeni svi tehnički, zdravstveni, ekološki i drugi uvjeti propisani za obavljanje te djelatnosti.

Članak 31.

Ako ovim zakonom ili drugim zakonom nije što drugo određeno, na djelatnost ustanove na odgovarajući način se primjenjuju propisi o djelatnosti poduzeća.

Članak 32.

Djelatnost podružnice ustanove određuje se u okviru djelatnosti ustanove aktom o osnivanju ustanove i

statutom ustanove. Djelatnost podružnice ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Na djelatnost podružnice ustanove primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovog zakona o djelatnosti ustanove.

V. USTROJ I TIJELA UPRAVLJANJA U USTANOVI

1. Ustroj ustanove

Članak 33.

Unutarnji ustroj ustanove uređuje se statutom ustanove sukladno zakonu i aktu o osnivanju.

2. Upravno vijeće

Članak 34.

Ustanovom upravlja upravno vijeće ili drugo kolegijalno tijelo (u daljnjem tekstu: upravno vijeće), ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Upravno vijeće ima najmanje tri a najviše devet članova.

Predsjednika i članove upravnog vijeća imenuje i razrješava osnivač.

Ravnatelj ustanove ne može biti član upravnog vijeća.

Pobliže odredbe o sastavu, načinu imenovanja odnosno izbora članova upravnog vijeća, trajanju mandata upravnog vijeća i načinu odlučivanja utvrđuju se zakonom, odnosno aktom o osnivanju i statutom ustanove.

Članak 35.

Upravno vijeće donosi statut ustanove, program rada i razvoja ustanove, nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, predlaže osnivaču promjenu djelatnosti, daje osnivaču i ravnatelju ustanove prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima, te donosi odluke i obavlja i druge poslove određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove.

3. Ravnatelj

Članak 36.

Voditelj ustanove je ravnatelj ako zakonom nije drukčije određeno.

Ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje ustanove, predstavlja i zastupa ustanovu, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun ustanove, zastupa ustanovu u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim nadležnim tijelima, te pravnim osobama s javnim ovlastima. Ravnatelj je odgovoran za zakonitost rada ustanove.

Ravnatelj ne može bez posebne ovlasti upravnog vijeća ili osnivača ustanove, odnosno tijela kojeg je osnivač odredio, nastupati kao druga ugovorna strana i

s ustanovom sklapati ugovore u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime a za račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

Ravnatelj ustanove može dati punomoć drugoj osobi za zastupanje ustanove u pravnom prometu. Punomoć može dati samo u granicama svojih ovlasti, a sukladno odredbama zakona kojim se uređuju obvezni odnosi.

Ako se u ustanovi ne osniva upravno vijeće ili drugo kolegijalno tijelo utvrđeno zakonom, ravnatelj ima sva prava iz članka 35. ovog zakona, osim ako zakonom nije drukčije određeno.

Ravnatelj vodi stručni rad ustanove i odgovoran je za stručni rad ustanove, ako s obzirom na djelatnost i opseg rada nije određeno zakonom ili aktom o osnivanju da su poslovodna funkcija i funkcija vođenja stručnog rada ustanove razdvojene.

Članak 37.

Ravnatelja imenuje i razrješava upravno vijeće, ako posebnim zakonom u smislu članka 34. stavka 1. ovog zakona nije drukčije određeno.

Zakonom ili aktom o osnivanju može se odrediti da ravnatelja javne ustanove imenuje Vlada, nadležno ministarstvo ili zastupničko tijelo jedinice uprave i lokalne samouprave.

Članak 38.

Za ravnatelja ustanove može se imenovati osoba koja ispunjava uvjete određene zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove.

Mandat ravnatelja je četiri godine ako zakonom, aktom o osnivanju ili statutom ustanove nije drukčije određeno. Ista osoba može se ponovno imenovati za ravnatelja.

Članak 39.

Ravnatelj ustanove imenuje se na temelju javnog natječaja uz prethodnu suglasnost osnivača, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 40.

Natječaj za imenovanje ravnatelja ustanove objavljuje se u javnim glasilima. Natječaj za imenovanje ravnatelja javne ustanove koju osniva Županija objavljuje se i u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Na postupak imenovanja ravnatelja primjenjuju se opći propisi o zasnivanju radnog odnosa, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 41.

Ako na temelju natječaja ravnatelj ustanove ne bude izabran, upravno vijeće će imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja, ali najduže do godinu dana.

Članak 42.

Ravnatelj ustanove može biti razriješen prije isteka vremena na koje je imenovan.

Upravno vijeće, odnosno tijelo iz članka 37. stavka

2. ovog zakona, može razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata:

1. ako ravnatelj sam zatraži razrješenje;
2. ako ravnatelj ne postupa po propisima i općim aktima ustanove, ne izvršava odluke tijela ustanove ili postupa protivno njima;
3. ako ravnatelj svojim nesavjesnim ili nepravilnim radom prouzroči ustanovi veću štetu, ako zanemaruje ili nesavjesno obavlja svoje dužnosti tako da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u obavljanju djelatnosti ustanove;
4. i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

U slučaju razrješenja ravnatelja imenovat će se vršitelj dužnosti ravnatelja, a ustanova je dužna raspisati natječaj za ravnatelja u roku 30 dana od dana imenovanja vršitelja dužnosti.

Članak 43.

Protiv odluke o razrješenju ravnatelja koji je razriješen ima pravo tužbom tražiti zaštitu prava, ako smatra da nisu postojali razlozi za razrješenje, propisani odredbom članka 42. stavka 2. točke 2, 3. i 4. ovog Zakona.

Tužba iz stavka 1. ovog članka podnosi se nadležnom sudu u roku 30 dana od dana primitka o razrješenju.

4. Stručno vijeće

Članak 44.

Ustanova može imati i stručno vijeće ili drugo kolegijalno stručno tijelo ustanove (u daljnjem tekstu: stručno vijeće).

Sastav, osnivanje i poslovi stručnog vijeća ustanove utvrđuju se statutom ustanove, sukladno zakonu i aktu o osnivanju ustanove.

Članak 45.

Stručno vijeće raspravlja i odlučuje o stručnim pitanjima rada ustanove u sklopu nadležnosti utvrđenih zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove, daje upravnom vijeću i ravnatelju mišljenja i prijedloge glede organizacije rada i uvjeta za razvitak djelatnosti, te drugih poslova određenih zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove.

5. Ostala tijela ustanove

Članak 46.

Ustanova može imati i druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela. Sastav, način osnivanja, djelokrug i nadležnost tih tijela utvrđuju se statutom ustanove, sukladno zakonu i aktu o osnivanju ustanove.

6. Tijela podružnice ustanove

Članak 47.

U podružnici ustanove djelatnost i poslovanje organizira voditelj podružnice u sklopu prava i dužnosti podružnice određenih aktom o osnivanju ili statutom ustanove.

U podružnici ustanove može se osnovati stručno vijeće i drugo tijelo sukladno aktu o osnivanju i statutu ustanove.

VI. OPĆI AKTI USTANOVE

Članak 48.

Ustanova ima statut kojim se sukladno zakonu i aktu o osnivanju ustanove pobliže utvrđuju ustroj, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela, te uređuju druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje ustanove.

Ustanova ima i druge opće akte sukladno zakonu, aktu o osnivanju i statutu ustanove.

Članak 49.

Statut ustanove donosi upravno vijeće uz suglasnost osnivača ustanove, ako zakonom ili aktom o osnivanju nije drukčije određeno.

Druge opće akte ustanove donosi upravno vijeće, ako zakonom ili statutom ustanove nije propisano da ih donosi ravnatelj ili stručno vijeće.

Članak 50.

Statut i drugi opće akt ustanove može stupiti na snagu najranije danom objave na oglasnoj ploči ustanove, odnosno u službenom ili drugom glasilu, ako je takav način objave općih akata ustanove određen zakonom, aktom o osnivanju ili statutom ustanove.

Statut i opći akti ustanove ne mogu imati povratno djelovanje.

Članak 51.

Javna ustanova dužna je odredbe akta o osnivanju, statuta i drugih općih akata kojima se uređuje rad ustanove u obavljanju ili dijela djelatnosti koji se smatra javnom službom, učiniti na pogodan način dostupnim javnosti.

VII. IMOVINA USTANOVE I ODGOVORNOST ZA NJEZINE OBVEZE

Članak 52.

Sredstva za rad koja su pribavljena od osnivača ustanove, stečena pružanjem usluga i prodajom proizvoda ili su pribavljena iz drugih izvora, čine imovinu ustanove.

Ako u obavljanju svoje djelatnosti ustanova ostvari dobit, ta se dobit koristi isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti ustanove sukladno aktu o osnivanju i statutu ustanove.

Osnivač ustanove može odlučiti da se dobit ustanove koristi za razvoj i obavljanje djelatnosti druge ustanove kojoj je osnivač.

Članak 53.

Ustanova ne može bez suglasnosti osnivača ustanove, odnosno tijela kojeg je on odredio, steći, opteretiti ili

otuditi nekretninu i drugu imovinu čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene aktom o osnivanju ili statutom ustanove.

Članak 54.

Ustanova odgovara za svoje obveze cijelom svojom imovinom.

Osnivač ustanove solidarno i neograničeno odgovara za njezine obveze.

VIII. JAVNOST RADA USTANOVE

Članak 55.

Rad ustanove je javan.

Ustanova je dužna pravodobno i istinito obavještavati javnost o obavljanju djelatnosti ili djela djelatnosti za koje je osnovana, na način određen statutom ustanove, sukladno zakonu i aktu o osnivanju.

IX. NADZOR NAD RADOM USTANOVE

Članak 56.

Nadzor nad zakonitošću rada ustanove i općih akata koje ona donosi obavlja nadležno ministarstvo, ako zakonom nije određeno da nadzor obavlja drugo tijelo uprave.

Na nadzor nad općim i pojedinačnim aktima, te drugim poslovima koji se u javnoj ustanovi obavljaju na temelju javne ovlasti, primjenjuju se propisi kojima se uređuje sustav županijske uprave.

Članak 57.

Ako zakonom kojim se uređuje obavljanje određene djelatnosti nije drukčije određeno, ravnatelj ustanove dužan je u roku osam dana od dana donošenja dostaviti statut tijelu iz članka 56. ovog zakona. Ravnatelj javne ustanove dužan je u istom roku dostaviti opći akt kojim se uređuju uvjeti i način obavljanja javne službe.

Ako tijelo iz članka 56. ovog zakona smatra da je statut ili opći akt u suprotnosti sa zakonom ili drugim propisom, obustavit će ga od izvršenja i u roku mjesec dana predložiti Vladi da sporni akt poništi ili ukine.

Protiv rješenja Vlade kojim se poništava ili ukida statut ili opći akt, ustanova ima pravo pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Članak 58.

Nad financijskim poslovanjem ustanove nadzor obavlja nadležno tijelo uprave, odnosno pravna osoba koja ima za to javnu ovlast.

Članak 59.

Nadzor nad stručnim radom ustanove obavlja stručno tijelo određeno zakonom ili drugim propisom utemeljenim na zakonu.

Tijelo iz stavka 1. ovog članka dužno je ustanovama pružati stručnu pomoć i sukladno zakonu i drugim propisima davati im stručne upute o obavljanju djelatnosti ustanove i poduzimati mjere da se spriječe ili otklone pogriješke u stručnom radu.

X. STATUSNE PROMJENE

Članak 60.

Ustanova se može pripojiti drugoj ustanovi, dvije ili više ustanova mogu se spojiti u jednu ustanovu, a jedna ustanova može se podijeliti na dvije ili više ustanova.

Odluku o statusnim promjenama iz stavka 1. ovog članka donosi osnivač ustanove.

Na statusne promjene primjenjuju se na odgovarajući način propisi o statusnim promjenama javnih poduzeća.

XI. UDRUŽIVANJE USTANOVA

Članak 61.

Ustanove se mogu uz suglasnost osnivača udruživati u zajednice ustanova.

Zajednica ustanova je pravna osoba i upisuje se u sudski registar ustanova. Na naziv, sjedište, djelatnost i ustroj zajednice ustanova primjenjuju se na odgovarajući način odredbe ovog zakona o nazivu, sjedištu, djelatnosti i ustroju ustanova.

XII. PRESTANAK POSTOJANJA USTANOVE

Članak 62.

Ustanova prestaje:

1. pravomoćnošću sudske odluke kojom je utvrđena ništavnost upisa ustanove u sudski registar;
2. pravomoćnošću odluke o zabrani obavljanja djelatnosti za koju je osnovana;
3. prestankom važenja dozvole za obavljanje djelatnosti za koju je ustanova osnovana;
4. odlukom osnivača o prestanku postojanja ustanove;
5. pripojenjem drugoj ustanovi, spajanjem s drugom ustanovom ili podjelom na dvije ili više ustanova;
6. pravomoćnošću sudske presude o ukidanju ustanove;
7. u drugim slučajevima određenim zakonom ili aktom o osnivanju.

U slučajevima iz stavka 1. točki 1, 2, 3, 4, i 6. ovog članka provodi se postupak likvidacije ustanove, uz odgovarajuću primjenu propisa o likvidaciji javnih poduzeća.

Članak 63.

Nad ustanovom se može provesti stečaj, sukladno propisima o stečaju.

Članak 64.

Ostatak likvidacijske, odnosno stečajne mase, predat će se osnivaču ustanove.

Članak 65.

Podružnica ustanove prestaje:

1. ako ustanova donese odluku o prestanku postojanja podružnice;
2. ako ustanova prestane postojati.

XIII. REGISTAR USTANOVA

Članak 66.

Ustanove, podružnice ustanova i zajednice ustanova upisuju se u sudski registar ustanova.

Sudski registar ustanova vodi Županijski sud.

Na upis ustanova, podružnica ustanova i zajednica ustanova u sudski registar ustanova, primjenjuju se na odgovarajući način propisi kojima se uređuje upis u sudski registar javnih poduzeća.

Članak 67.

Ustanove, podružnice ustanova i zajednice ustanova upisuju se u registar, odnosno drugu evidenciju ustanova koju vodi ministarstvo u čijem je djelokrugu nadzor nad obavljanjem djelatnosti za koju je ustanova ili zajednica ustanova osnovana. Sadržaj registra, odnosno evidencija ustanova, te postupak upisa uređuju se zakonom ili na zakonu utemeljenom propisu.

XIV. KAZNE NE ODREDBE

Članak 68.

Ako zakonom kojim se uređuje obavljanje djelatnosti iz članka 1. stavka 2. ovog Zakona nije drukčije određeno, kaznit će se za prekršaj ustanova:

1. ako ne prijavi upis podružnice ustanove u sudski registar ustanova (članak 9. stavak 5.);
2. ako u obavljanju djelatnosti i poslovanju ne upotrebljava naziv onako kako je upisan u sudski registar ustanova (članak 23.);
3. ako obavlja djelatnost koja nije upisana u sudski registar ustanova, a ne služi obavljanju djelatnosti upisane u tom registru (članak 29. stavak 2.);
4. ako obavlja djelatnost prije upisa u sudski registar ustanova ili prije pribavljanja konačnog rješenja kojim se utvrđuje da su ispunjeni tehnički, zdravstveni, ekološki i drugi uvjeti propisani za obavljanje te djelatnosti (članak 30.);
5. ako pri izboru ili razrješenju ravnatelja ne postupi sukladno odredbama članka 37. do 43. ovog Zakona;
6. ako ne učini dostupnim javnosti odredbe akta o osnivanju, statuta ili drugog općeg akta kojim se uređuje obavljanje djelatnosti ili dijela djelatnosti koji se smatra javnom službom (članak 51.);
7. ako dobit ne upotrijebi na način propisan odredbom članka 52. stavka 2. i 3. ovog Zakona;

8. ako u roku ne dostavi nadležnom tijelu statut ili opći akt kojim se uređuje obavljanje javne službe (članak 57.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka može se izreći novčana kazna od 500 do 1000 DEM plativo u protuvrijednosti važeće valute.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se ravnatelj ustanove, odnosno druga osoba koja je po odredbama ovog zakona, akta o osnivanju ustanove ili statuta ustanove odgovorna glede radnje kojom je prekršaj učinjen novčanom kaznom od 200 do 500 DEM plativo u protuvrijednosti važeće valute.

Ako je ustanova kažnjena za prekršaj iz stavka 1. točka 7. ovog članka, obvezno se izriče i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi.

XV. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 69.

Danom stupanja na snagu ovog zakona društvene pravne osobe koje nisu organizirane kao društvena odnosno državna poduzeća, zadruge ili društvene organizacije, ako ispunjavaju uvjete iz članka 1. stavka 2. ovog Zakona, i ako posebnim zakonom nije što drugo određeno, postaju javne ustanove.

Osnivačem ustanova iz stavka 1. ovog članka smatra se Županija, odnosno općina, sukladno zakonu.

Vlada može u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti odluku o prijenosu osnivačkih prava nad određenim ustanovama ili vrstama ustanova na jedinice uprave i lokalne samouprave ili koju drugu pravnu osobu, ili ovlastiti nadležno ministarstvo da ono prenese osnivačka prava na jedinicu uprave i lokalne samouprave.

Osnivačka prava iz stavka 3. ovog članka Vlada ili od nje ovlašteno ministarstvo može prenijeti na drugu pravnu osobu samo uz suglasnost te pravne osobe. O prijenosu osnivačkih prava sklapa se poseban ugovor.

Članak 70.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje nadležnost odgovarajućih tijela upravljanja pravnih osoba iz članka 69. stavka 1. ovog Zakona.

Do konstituiranja upravnog vijeća ili drugog kolegijalnog tijela ustanove sukladno odredbama ovog Zakona poslove ravnatelja i tijela upravljanja ustavom nastavit će obavljati osoba koja obnaša poslovodnu dužnost u pravnoj osobi na dan stupanja na snagu ovog Zakona.

Vlada ili od nje ovlašteno ministarstvo mogu osobu iz stavka 2. ovog članka razriješiti i na njezinu dužnost imenovati drugu osobu sve dok se ne izaberu, odnosno imenuju nova tijela ustanove, sukladno ovom Zakonu. To pravo imaju i zastupnička tijela jedinica uprave i lokalne samouprave, odnosno nadležna tijela drugih pravnih osoba nakoje su prenesena osnivačka prava.

Članak 71.

Ako Vlada ili ovlašteno ministarstvo ne prenesu osnivačka prava na jedinicu uprave i lokalne samouprave

ili drugu pravnu osobu, Vlada odnosno ovlašteno ministarstvo imenovat će upravno vijeće ustanove od tri člana, od kojih najmanje jedan mora biti iz redova zaposlenih u ustanovi.

Zastupničko tijelo jedinice uprave i lokalne samouprave, odnosno nadležno tijelo druge pravne osobe na koju su sukladno odredbama ovog Zakona prenesena osnivačka prava, dužno je u roku mjesec dana od primitka rješenja o prijenosu, odnosno od sklapanja ugovora, imenovati upravno vijeće ustanove od tri člana, od kojih najmanje jedan mora biti iz redova zaposlenih u ustanovi.

Upravno vijeće iz stavka 1. i 2. ovog članka dužno je u roku od tri mjeseca od imenovanja donijeti statut i opće akte ustanove i započeti postupak za izbor, odnosno imenovanje članova tijela ustanove, sukladno zakonu i tim aktima.

Članak 72.

Na ustanove koje su osnovane zakonom, odnosno na temelju zakona aktom zastupničkog tijela jedinice uprave i lokalne samouprave, a kod kojih je određen vlasnik, odnosno osnivač i utvrđen postupak imenovanja i razrješenja poslovnog tijela te uređen način upravljanja ustanovom, ne primjenjuju se odredbe članka 69, 70. i 71. ovog Zakona.

Članak 73.

Osnivačem, odnosno suosnivačem javnih ustanova osnovanih sukladno odredbama članka 7. stavka 1. točke 1. Zakona o ustanovama ("Narodni list HR H-B", broj 16/94), smatra se Županija, ako posebnim zakonom nije uređeno drukčije.

Prava i obveze ustanova iz stavka 1. ovog članka preuzima Skupština Županije, ako zakonom nije drukčije određeno.

Članak 74.

Zakoni kojima se uređuju odnosi u djelatnostima iz članka 1. ovog zakona uskladit će se s ovim zakonom u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 75.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona na prostoru Županije prestaje važiti Zakon o ustanovama ("Narodni list HR H-B", broj 16/94).

Članak 76.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Bosna i Hercegovina
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
 - S K U P Š T I N A -

Broj: 01-X-108/98

Široki Brijeg, 26. svibnja 1998.

Predsjednik
 Ivan Paponja, v.r.

59

Na temelju članka 36. stavka 1. točke b. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 1/96), donosim

O D L U K U O PROGLAŠENJU ZAKONA O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I NAOBRAZBI

Prolašavam Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi, koji je donijela Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na sjednici 26. svibnja 1998. godine.

Bosna i Hercegovina
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

- Ž U P A N -

Broj: Ž-340/98

Široki Brijeg, 29. svibnja 1998.

Ž u p a n
 Jozo Marić, v.r.

ZAKON O PREDŠKOLSKOM ODGOJU I NAOBRAZBI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje predškolski odgoj i naobrazba te skrb o djeci predškolske dobi (u daljnjem tekstu: predškolski odgoj) kao dio sustava odgoja i naobrazbe te skrbi o djeci.

Predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima sukladno ovom Zakonu.

Dječji vrtići su javne ustanove koje djelatnost predškolskog odgoja obavljaju kao javnu službu.

Članak 2.

Županija i općine imaju pravo i obvezu odlučivati o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja te radi zadovoljavanja tih potreba osnivati dječje vrtiće.